

प्रश्न १ला. पुढील विधाने चूक की बरोबर ते सकारण स्पष्ट करा.

१. लोकशाही, प्रतिनिधित्व निवडणुका या सर्वांना जोडणारा सर्वात महत्त्वाचा दुवा राजकीय पक्ष असतो.
२. लोकशाहीमुळे राजकीय पक्ष सत्तेसाठी स्पर्धा करतात.
३. राजकीय पक्षातील लोकांचा सत्ता प्राप्त करणे हा हेतू नसतो.
४. आपली विचारसरणी प्रत्यक्षात आणण्यासाठी राजकीय पक्ष त्यावर आधारित कार्यक्रम निश्चित करतात.
५. शासन व जनता यांच्यातील दुवा म्हणून राजकीय पक्ष काम करतात.
६. राजकीय पक्ष या सामाजिक संघटनाच असतात.
७. एक प्रबळ पक्षपद्धती असे काँग्रेसचे वर्णन केले जाते.
८. आघाडी शासनातून अस्थिरता निर्माण होते.
९. प्रादेशिक पक्ष गरजेचे नसतात.
१०. शिरोमणी अकाली दल हा राष्ट्रीय पक्ष आहे.

प्रश्न २ रा. थोडक्यात उत्तरे द्या.

- १) कोणत्या संघटनाना राजकीय पक्ष म्हणतात ?
- २) राजकीय पक्ष म्हणजे काय ?
- ३) पक्षाचा जनाधार म्हणजे काय?
- ४) आपल्या पक्षाची विचारसरणी प्रत्यक्षात आणण्यासाठी राजकीय पक्ष काय करतात?
- ५) कोणत्या राजकीय पक्षाला राज्यकारभार करता येतो?
- ६) ज्या पक्षाला निवडणुकीत बहुमत मिळत नाही त्यांचा राजकारणात कोणता सहभाग असतो?
- ७) राजकीय पक्ष शासन व जनता यांच्यातील दुवा बनून कसे काम करतात?
- ८) स्वातंत्र्योत्तर काळात कोणता पक्ष प्रबळ होता?
- ९) एकपक्ष पद्धती म्हणजे काय?
- १०) द्विपक्ष पद्धती म्हणजे काय?
- ११) बहुपक्ष पद्धती कशाला म्हणावे?

- १२) भारतातील प्रमुख राजकीय पक्षांची नावे सांगा.
- १३) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची स्थापना केव्हा झाली? या पक्षाचे सुरुवाती पासूनचे धोरण काय आहे?
- १४) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचा कोणत्या गोष्टीवर विश्वास आहे?
- १५) भारतीय कम्युनिटी पक्षाची स्थापना केव्हा झाली?
- १६) भारतीय कम्युनिटी पक्ष कोणाच्या हितासाठी काम करतो?
- १७) भारतीय कम्युनिटी पक्षात फूट का पडली?
- १८) भारतीय कम्युनिटी पक्ष (मार्क्सवादी) कोणत्या तत्त्वांचा पुरस्कार करतो?
- १९) भारतीय कम्युनिटी पक्षाचे (मार्क्सवादी) धोरण काय आहे?
- २०) भारतीय कम्युनिटी पक्ष (मार्क्सवादी) कोणत्या गोष्टीला विरोध करतो?
- २१) बहुजन समाज पक्षाचे उद्दिष्ट काय आहे?
- २२) बहुजन समाज पक्षाची स्थापना केव्हा झाली?
- २३) बहुजन या शब्दात समाजातील कोणत्या घटकांचा समावेश होतो?
- २४) राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाची स्थापना केव्हा झाली?
- २५) राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचा कोणत्या मूल्यांवर विश्वास आहे?
- २६) ऑल इंडिया तृणमूल काँग्रेसचे धोरण काय आहे?
- २७) तृणमूल काँग्रेसला कोणी व केव्हा मान्यता दिली?
- २८) प्रादेशिकता केव्हा निर्माण होते?
- २९) प्रादेशिकतेची भावना असणाऱ्या सर्व राजकीय पक्षांचा हेतू कोणता असतो?
- ३०) प्रादेशिक पक्ष कोणाला म्हणावे?
- ३१) प्रादेशिक पक्ष कोणता आग्रह धरतात?
- ३२) महाराष्ट्रातील शिवसेना पक्षाची स्थापना केव्हा व कोणत्या हेतूने झाली?
- ३३) शिरोमणी अकाली दल कोणत्या प्रांतातील पक्ष आहे ? त्याची स्थापना केव्हा झाली? त्यांनी कोणत्या गोष्टींना प्राधान्य दिले आहे?
- ३४) जम्मू आणि काश्मीर नॅशनल काँग्रेसची स्थापना केव्हा व कुठे झाली?
- ३५) आसाम गण परिषद या पक्षाने कोणता कार्यक्रम हाती घेतला आहे?